

v vaš lasten korist in v korist vsega avstrijskega kmetijstva! Poziv se glasi:

Visoka poslanska zbornica!

Že delj časa skoraj popolnoma miruje vsako gospodarstveno delo v naši poslanski zbornici in to je zamudba, ki se bode v ljudskem gospodarstvenem oziru jako maščevala. Vsled te zamudbe bode trpelo kmetijstvo, trpelo bode gozdarstvo v enaki meri, kakor naša industrija in naše obrtnijstvo.

Važne naredbe, važne predloge postav, ki so neobhodno potrebne za varstvo našega kmetijstva, posebno, ker je bilo po različnih uimih v zadnjem letu poškodovanih tisočero in tisočero posestnikov, čakajo, da bi se o njih v visoki zbornici posvetovalo in sklepalo.

Vendar enkrat se mora nekaj določiti glede mitninsko in trgovsko političnih vprašanj, katere so naravnost odločilne za obstanek kmetijstva, določiti se mora nekaj glede mitninskega tarifa, glede pobote z Ogri, glede odpovedi trgovske pogodbe s Srbijo, glede novih trgovskih pogodb. Ravno tako je silno potrebno, da se postavijo na dnevni red predlogi glede prepovedi izdelovanja umetnega vina, glede nepoštenega tekmo vanja in poganjanja, potrebno je, da se povzdigne pridelovanje domačega lana, da se odstranijo slabe naredbe našega kartela itd.

Stotisoč in zopet stotisoč kmetov, katerim se jako slabo godi, kateri nimajo krme, da bi krmili svojo živino in jo toraj morajo po nizkih cenah prodati, pričakuje željno državne pomoči.

Radi tega prosimo ponižno visoko poslansko zbornico, naj postavi vsaj začasno nacionalna in politična vprašanja v ozadje in naj se loti brez odlaganja gospodarstvenega dela, tako, da se še bode v zadnji uri rešilo, kar se še da rešiti.

Dostaviti je pozivu dotični kraj in vposlati je poziv vsaj do 1. februarja na uredništvo „Štajerca.“ Vse druge dežele so poslale že enake pozive na zbornico, toraj ne smejo zaostati za njimi tudi naši kmetje, ker je ta reč velikanske važnosti za kmetijstvo.

Deželni zbor štajerski.

V začetku zadnjih sej deželnega zbora štajerskega se je predlagala regulacija Drave v občinah Mala ves, Gajovci, Formin itd. v ptujskem okraju. Predlog se je sprejel. Na predlog nekega nemškega poslanca se je ustanovilo več nagrad (355) za kmečke posle, kateri služijo delj časa pri enem gospodarju. V ta namen se je določilo 10 tisoč kron.

Dne 9. t. m. se je začelo debatirati o deželnem proračunu in sicer se je začelo nadaljevati ravno tam, kjer se je moralo prenehati vsled obstrukcije slovenskih deželnih poslancev dne 10. novembra p. l. Sedaj se še je prav jasno videlo, kaka velikanska komedija je bila obstrukcija slovenskih deželnih poslancev. Čeprav se je zaključilo, kakor je zmagonosno poročal, „Gospodar“ nasprotno zborovanje v Mariboru

z besedami „Živela slovenska obstrukcija v deželnem zboru“, čeprav se je hvalisal Gospodar, da so dobili slovenski deželni poslanci neštete izjave iz ljudskih krogov, ki so baje odobraval njih počenje, vendar slovenski poslanci ne obstruirajo. Kje so te izjave sedaj? Zakaj jih niso predložili slovenski poslanci deželni zbornici? Zakaj ne obstruirajo sedaj več, ko pa se vendar nadaljuje ravno isto debatiranje o ravno istem deželnem proračunu, zavoljo katerega so pričeli ti pošteni svojo obstrukcijo? Še niti izjave ti gospodje niso deželnemu zboru podali, zakaj so kar na enkrat nehali z obstrukcijo.

Prva točka proračuna se je bila zgradbacest in železnice. Potem se je razpravljalo o regulaciji rek in potokov. Po daljših debatah se je dovolilo povikšanje dotičnih postavk. 10. januarja so se dočili različnim zavodom, posebno učnim, prispevki. Tako: Dijaškemu domu v Mariboru, tamošnji dijaški kuhinji, dijaški kuhinji v Ptuj, deželnemu ženskemu učiteljišču v Mariboru, različnim meščanskim šolam, kmetijski šoli v Grotenhofu, sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Za ljudske šole je dovoljenih več kakor 4 milijone 3 sto tisoč kron. Ko se je predlagalo od nekega socialnodemokratskega poslanca naj se črtajo prispevki klerikalnih zavodov, se je kmečki poslanec župnik Žičkar takoj navdušeno zavzel za nune!

Dne 11. januarja se je uvedel novi davek za vodne sile in mlinarje. Na to se je razpravljalo o pokritju deželnih potrebščin. Primajnkla je nad 2 milijona 5 stotisoč kron. Pri glasovanju so se sprejeli vsi predlogi finančnega odseka. Predlog glede ustanovitve enoletne kmetijske šole na Spodnjem Štajerskem s slovenskim učnim jezikom se je vzel na znanje.

Dne 12. t. m. je poročal poslanec pl. Melnhof, da prosi okrajno sodišče v Ljubljani naj izroči deželni zbor poslanca Orniga, da se zamore vršiti proti temu poslancu sodna obravnava radi razžalenja časti. Poslanec Melnhof na to predlaga, da zbornica Orniga ne bi izročila. Poslanec Ornig na to zbornici razloži celo zadevo in prosi sam, zbornica ga naj izroči. Ornig se je namreč napadel od krajskih listov na naravnost nesramni način. Na to je vložil tožbo proti urednikom teh listov, med temi tudi proti dr. Tavčarju, krajnskega poslancu. Vsled ene teh tožb se je vršilo tudi hišno preiskovanje pri ptujskem odvetniku, znanem političnem hujskaču, doktorju Brumenu. Brumen je na to vložil proti Ornigu tožbo radi razžalenja časti. Radovedni smo, ali bode poslanec dr. Tavčar tudi toliko dostojen, da bode prosil svojo zbornico za svojo izročitev. Zbornica je želji Ornigovi ustregla. Na to se dovoli na predlog nemškega poslanca Reitterja 22 tisoč 562 kron za upravo novega šolskega in kletarskega poslopja vinorejske šole v Mariboru. Pri prihodnji točki, ki se je tudi sprejela (zgraditva novega poslopja za učiteljišče v Gracu) je kmečki poslanec Robič prav navdušeno zagovarjal ravnatelja Šreinerja mariborškega učiteljišča, nadalje je trdil, da je pomanjkanju učiteljstva na Štajerskem kriv samo zakon glede učiteljskih plač. Na to je predlagal zopet kmečki po-

slanec Robič zvišanje učiteljskih plač. Predlog se je umaknil, toraj se tudi ni dovolil. Proti sledečemu predlogu namreč, da bi se bolniško zavarovanje razširilo na kmetijske in gozdarske delavce, je govoril tudi kmečki poslanec hofrat Ploj. Predlog se ni sprejel. — Dne 14. januarja je deželni glavar zasedanje zaključil. Radi pomanjkanja prostora priobčimo poročilo o sejah dne 13. in 14. januarja prihodnjič.

Vojska med Rusi in Japonci.

Port Artur.

Pred Port Arturjem je utihnilo gromenje topov, slavni junak Stössel se je, kakor smo že zadnjič poročali, moral udati, ker ni imel streljiva in ne več živeža. Nad Port Arturjem vihra ponosno zastava vshajajočega solnca!

Trdnjavo so kupili Japonci s potoki krvi, a tudi Rusi so zgubili veliko izvrstnih vojakov, junakov, ki so se borili zares kakor levi. Ko se je začela trdnjava od Japoncev naskakovati, bilo je v njej okoli 58 tisoč mož. Od teh je bilo usmrtenih 11 tisoč, ranjenih okoli 16 tisoč, 8 tisoč jih je bilo vedno v utrdbah. Japonska zguba vojakav je velikanska. Blizu 50 tisoč vojakov in oficirjev je bilo deloma usmrtenih, deloma ranjenih. Ni toraj čudo, da so sklenili Japonci obdržati Port Artur za vselej v svojih rokah in če bi jim bilo treba bojevati se do zadnjega moža. Japonci so ujeli v Port Arturju 8 generalov, 4 admirale, 67 polkovnikov (oberstov) in majorjev, 100 poveljnikov ladij, 531 stotnikov (hauptmanov) in nižjih oficirjev, 109 štabnih zdravnikov, 20 vojaških kaplanov, 99 vojaških uradnikov, 28 tisoč 500 podčastnikov in prostakov. V bolnicah pa je ležalo 14 tisoč ranjencev in bolnikov, 5 tisoč ruskih delavcev pa se je odposlalo v Čifu. Vsi ruski vojaki so se odpeljali kot jetniki na Japonsko. Od 878 vjetih oficirjev se je zavezalo čez 400 s častno besedo, da se ne vdeležijo več te vojne in ti se vrnejo sedaj na dom. Ostali oficirji niso hoteli dati častne besede. Ti morajo kot jetniki na Japonsko.

Japonski general Nogi je imel že pripravljeno velikansko množico kitajskih delavcev in ti sedaj popravljajo skoraj noč in dan Port Artur. Ako v Mandžuriji Rusi zmagajo, treba jim bode oblegati Port Artur. Da bi ga kedaj dobili v roke, je skoraj izključeno, ker se bode trdnjava od Japoncev tako utrdila, da je ne bode mogla premagati več nobena sila. Od japonskih vojakov, ki so oblegali Port Artur, jih bode nekaj ostalo v trdnjavi kot straža. Nad 40 tisoč mož pa odide takoj v Mandžurijo na pomoč tamošnji japonski armadi. General Stössel se je hotel, ko se je moral Japoncem vdati usmrtiti, toda zabranili so to njegovi tovariši. Stössel je popolnoma potrtn in bolan. Sedaj se vrača na dom. Ko bode svojemu cesarju dal poročilo o svojem bojevanju, se bode odpeljal v letovišče, da si okrepi zopet svoje zdravje.

V Mandžuriji

tišina, ki je trajala na bojišču skoro tri mesece nenadoma ponehala. Cele dni grmijo topovi, posebno na zapadnem delu bojišča. Včasih se strelja tudi vso noč. Japonci se vedno in vedno utrjujejo. Poroča se, da namerava Kuropatkin objeti levo krilo Japoncev, predno dospe japonskemu vrhovnemu poveljniku na pomoč Nogijeva armada, ki rabi iz Port Arturja na bojišče blizu 4 tedne. Ko to pišemo, prihajajo poročila, da se je posrečilo večjim četam ruskih konjenikov prodreti celo do Niučvanga, toraj v bližino železnice, ki vodi iz Port Arturja čez Liaojang proti Mukdenu, toraj na bojišče v Mandžurijo. Ti oddelki so poškodovali na večih krajih tir te železnice, a bili so od Japoncev zopet nagnani in Japonci so železnico takoj zopet popravili. Japonce je seveda vest, da so se pojavili ruski konjeniki za hrbtom glavne japonske armade, silno vznemirila.

Ako namreč nastopajo Rusi, ki so pridrli celo do morske obali pri Niučvangu, tam dovolj močni, se lahko zadržuje pošiljatev čet izpred Port Arturja k glavni japonski armadi ali pa se celo prepreči. Bržčas pa je to, da so začeli živahno nastopati ruski konjeniki znamenje za to, da je pričel Kuropatkin odločilen boj v Mandžuriji, ker seveda noče čakati, da bi se pomnožila japonska armada s četami iz pred Port Arturja.

Z dne 15. t. m. se poroča, da je štela ruska četa, ki je napadla Niučvang, 2 tisoč mož. Rusi so pričeli napad 12. t. m., a bili so od Japoncev odbiti. Pustili so na bojišču 62 mrtvecev in 11 ranjencev. Japonci so zgubili dva mrtveca in 11 ranjencev. Rusom je zastopilo pot 8000 Japoncev, tako, da se ne morejo umakniti proti severu. Zadnja vest naznanja, da so v zadnjih dneh Japonci močno pomnožili svoje oddelke, tako, da se jim ni treba bati tega zahrbtnega napada Rusov.

Pred Mukdenom so se začeli na celem pročelju (fronti) napadati Rusi in Japonci, brez dvoma stojimo na pragu velikih dogodkov.

Baltiško brodovje

se pričakuje od vseh japonskih ladij. Sprejem bode grozovit in skoraj gotovo je, da se bode pri teh razmerah, ki sedaj vladajo, uničilo od Japoncev tudi to brodovje. Kakor se poroča, odpošljejo Rusi že na skorem tretjo brodovje na bojišče. To brodovje bodejo baltiške vojne ladje najbrž počakale, se z njim združile in še le potem pričele boj z japonskimi ladjami. Sedaj se delajo priprave že tudi za četrto rusko brodovje, da bode odrinilo na bojišče.

Slika iz boja.

Človeku se krči srce, ko bere poročila o ranjenih in bolnikih v bolnišnicah v Port Arturju. Ni besed, da bi se zamorale opisati te strahote. Bolnice so bile napolnjene od bitij, ljudem skoro nepodobnih, katerim so japonske granate razmesarile telesa, odtrgale ude. Slišalo se je samo kričanje ranjencev in stokanje umirajočih. Ves zrak je bil prenasičen nez-